

Borut Pahor se je rodil 2. novembra 1963 v Postojni; njegov oče je bil učitelj, mama šivilja. Po gimnaziji, ki jo je obiskoval v Novi Gorici, je na tedanji Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani doštudiral politologijo, smer mednarodna dejavnost. Za svoje diplomsko delo je bil nagrajen s Prešernovo in Zoretovo nagrado.

Že zelo mlad se je začel zanimati za politiko. Svojo poklicno pot je začel leta 1990 kot delegat tedanje Skupščine Republike Slovenije, ko je tudi predsedoval odboru za mladinska vprašanja ter odboru za mednarodne zadeve. Je edini slovenski politik, ki je opravljal tri najvišje funkcije v državi. V letih 2000-2004 je bil predsednik Državnega zbora, predsednik vlade med 2008 in 2011, od konca lanskega leta pa je četrti predsednik republike. Bil je tudi poslanec v Evropskem parlamentu.

Zapomnili smo si njegovo predsedniško kampanjo, ko se je podal med ljudi in se preizkusil v različnih poklicih in opravilih. Delal je kot gasilec, smetar, drvar in se v različnih slovenskih krajih družil, delal in se pogovarjal z različnimi poklicnimi, generacijskimi, socialnimi in drugimi skupinami. Na ta način je opravil več kot 200 ur prostovoljnega dela.

Borut Pahor ima z življenjsko partnerico Tano Pečar 17-letnega sina Luka, aktivno govori angleški in italijanski jezik, pasivno francoskega, v prostem času pa se ukvarja s športom.



BORUT PAHOR

☞ Radojka Hižman 📺 Urad predsednika Republike Slovenije in Milan Grobelšek

»MOJA PRIZADEVANJA SO USMERJENA V POVEZOVANJE, SODELOVANJE MED LJUDMI TER VZBUJANJE SAMOZAVESTI IN PREPRIČANJA, DA LAHKO VSAK ZASE IN VSI SKUPAJ POSKRIBIMO, DA NAM BO BOLJE«

Živimo v času hude ekonomske in tudi družbene krize. Kako lahko predsednik države pripomore k zmanjšanju krize oz. izhodu iz nje?

Sedaj vso našo podporo potrebujejo tisti, ki vidijo priložnosti in ne zgolj ovir ter se vprašajo, kaj se da narediti, in ne, česa se ne da. Kot predsednik republike imam privilegij spoznati izjemne posameznike, ki z idejami in inovacijami ustvarjajo preboj na svojem področju. Prav inovacije danes predstavljajo najpomembnejši dejavnik za doseganje trajnih konkurenčnih prednosti, kar je tudi ključnega pomena za gospodarski razvoj in izhod iz krize. Ti posamezniki so navdih za vse tiste, ki so se zaradi krize znašli na razpotju. Zagotovo se od predsednika republike v teh težkih časih zahteva več kot ponavadi. V času krize mora imeti predsednik predvsem sposobnost, da v narodu in posamezniku vzbudi samozavest in prepričanje, da skupaj z uveljavitvijo vseh potencialov prebivalcev in prebivalcev Slovenije zmoremo prebroditi tudi to krizo. Ne gre le za vpliv predsednika, kot ga v ustavi določajo pristojnosti, gre za osebnost, ugled in avtoriteto osebe. Moja prizadevanja so usmerjena v povezovanje, sodelovanje med ljudmi ter vzbujanje samozavesti in prepričanja, da lahko vsak zase in vsi skupaj poskrbimo, da nam bo bolje. Človek naredi funkcijo, ne funkcija človeka.

Že povsem majhni otroci se soočajo z izključenostjo. V preteklem šolskem letu je bilo veliko poročil o otrocih, ki v šoli niso imeli kosila, ki niso mogli v šolo v naravi, na ekskurzijo itd. Kako ukrepati, da otroci ne bi bili deležni takega razlikovanja zaradi materialnega statusa staršev?

Otroci morajo imeti brezskrbno otroštvo in mladost. Ni prav, da materialni status staršev odločilno vpliva na ustvarjanje razlik med sovrstniki v njihovem najbolj ranljivem in nedolžnem obdobju. Država že sedaj na tem področju naredi veliko, in to mora tudi v prihodnje ostati ena izmed prioritete države.

Mnogi starši (in naša družba nasploh) so zelo usmerjeni v izobraževanje, ki mu pripisujemo zelo velik pomen, otroke se spodbuja za izobraževanje do najvišjih stopenj. Mladi z diplomami pa vedno težje najdejo zaposlitev. Kako, po vašem mnenju, preseči ta razkorak, da ne rečemo prepad? Na kakšno prihod-

nost lahko mladi ljudje v naši državi računajo?

Uspeh ne pride sam od sebe, je plod temeljne človekove radovednosti, osredotočenosti, pa tudi sistematičnega, vztrajnega in trdega dela ter seveda nadarjenosti. V pogovoru z mladimi zaznam skrb za prihodnost, ki pa se ne kaže v razočaranju. Ti bruhajo ideje, rešitve in zato se za njihovo prihodnost ne bojim. So najmočnejša gonilna sila družbenega in ekonomskega razvoja v svetu. Znanje sicer omogoča neodvisnost, a to še ne pomeni, da bodo mladi srečni in zadovoljni. Pomembno je, da gradijo svojo osebnost in so pripravljeni na vstop na trg dela, ki zna biti tudi surov in neizprosni. Soočanje s porazi je del življenja, znati jih je treba doživeti in preživeti. V mlade usmerjamo zelo veliko pričakovanje. Mi, ki danes vodimo to državo, jim moramo omogočiti, da s svojim znanjem, izkušnjami in idejami posežejo po zvezdah ter nam vsem skupaj pomagajo, da zaživimo lepše in boljše čase. Nekateri konkretni ukrepi v zadnjem času gredo v to smer.

Ali se strinjate, da se temelji medgeneracijske solidarnosti ustvarjajo v družini?

Zagotovo. Najprej je to odnos, ki ga imamo do starih staršev, staršev, ožjih članov družine. Medgeneracijska solidarnost je bistvena za obstoj družbe. Naučiti se moramo ceniti modrost starejših, ustvarjati možnosti za izmenjavo izkušenj, s čimer tudi spodbujamo razumevanje med generacijami in posledično medgeneracijsko solidarnost.

O medgeneracijski solidarnosti se največkrat govori v povezavi s pokojninskim sistemom, vendar gre še za kaj drugega, npr. prenos in izmenjava znanj, nematerialna pomoč in podpora. Kaj menite o tem? Ali gre zgolj za to, kdo več da in kdo več dobi?

Mislím, da je koncept »kdo več da in kdo več dobi« že mimo. Danes lahko govorimo o sodelovanju med generacijami. Srečujem mlade, ki z neverjetno energijo in zanosom odpirajo nov prostor in dajejo nov pomen medgeneracijskemu sodelovanju in solidarnosti. Opažam, da se v družbi spreminja odnos do starejših, da jih mladi cenijo in spoštujejo.

V naši državi živi 17% ljudi, starejših od 65 let, v prihodnosti se bo ta delež še povečal. Kakšne je vaše mnenje o položaju upokojencev in starih ljudi v Slove-

Sedaj vso našo podporo potrebujejo tisti, ki vidijo priložnosti in ne zgolj ovir ter se vprašajo, kaj se da narediti, in ne, česa se ne da.

niji? Ali menite, da bo sedanja generacija starih ljudi in upokojencev v naši državi še doživela »dobre čase«, ko se jim ne bo treba bati znižanja pokojnin, ukinitanja oz. zmanjševanja že pridobljenih pravic in višanja življenjskih stroškov?

Kriza terja svoj davek in vsi moramo prispevati k temu, da se čim prej in s čim manj posledicami izvlečemo iz njenega primeža. A ne na račun najšibkejših. Ljudje, ki so celo življenje delali in prispevali k napredku naše družbe, imajo legitimno pravico, da z dostojanstvom in aktivno preživijo jesen življenja.

Letos ste se srečali z Abrahamom. Ali dopolnitev 50 let življenja za vas predstavlja prelomnico v življenju?

Praznovanje Abrahama me je doletelo skoraj nepripravljenega, saj nikoli nisem dajal praznovanju rojstnega dne velikega pomena in me tudi zdaj ne fascinira posebej. Svoje življenje sem od mladih let želel živeti hitreje in bolj intenzivno, saj se mi je takrat zdelo, da moram za vsak slučaj vse doseči čim prej. Že nekaj časa se skušam navajati na misel, da bo potrebno bolj osmisliti tudi jesen življenja. To mi sicer ne gre najbolje od rok, vendar se trudim. Čeprav se še vedno intenzivno ukvarjam s športom, mestoma še vedno obsedeno, me vse bolj številne poškodbe same po sebi spravljujejo k pameti. Sicer pa čutim glede poklicnega življenja enako intenzivno vznemirjenost, priznam pa, da življenjske izkušnje pripomorejo k modrejšemu razumevanju in oblikovanju sveta.

Govorila sva o tem, da večina staršev spodbuja otroke za čim boljše oz. za doseganje čim višje stopnje izobrazbe. Kaj pa odrasli in starejši? Glede na hitre spremembe in novosti na vseh področjih življenja brez nenehnega učenja ne gre. Kaj menite o konceptu vseživljenjskega učenja? Ali je v naši državi ta koncept dovolj znan? Ali razumemo njegov pomen za boljšo kvaliteto vsakdanjega življenja? Menite, da so odrasli ljudje, še

posebej starejši, motivirani za pridobivanje novih znanj? Ali ste se vi kot odrasel človek lotili učenja česa povsem novega? Česa?

Vseživljenjsko učenje ni institucionalizirano, je proces, ki nima roka trajanja in je ključno za osebni razvoj posameznika. Radovednost mora v nas nenehno, ne glede na leta, podžigati željo po odkrivanju novih svetov. Svet se razvija, prihajajo nove tehnologije in življenje od nas zahteva, da se nenehno učimo, da smo v koraku s časom. Ali pa samo, da izpolnimo neko svojo intimno željo po znanju. Ta želja ni odvisna od let, temveč od želje po osebnem razvoju. Še vedno se vsak dan učim, od sina, sodelavcev, prijateljev in ljudi, ki jih srečujem po Sloveniji. Vsak mora biti motiviran, da se izpopolnjuje na tistih področjih, ki ga zanimajo.

V Zvezi društev za socialno gerontologijo Slovenije deluje redno tedensko okrog 850 prostovoljk in prostovoljcev. Mnogi med njim so prostovoljci-voditelji skupin 20 in več let. Prostovoljski programi in prostovoljci delujejo praktično na vseh področjih življenja in družbenega dogajanja, od prostočasnih dejavnosti na področju kulture in športa, preko varstva okolja do najtežjih življenjskih situacij, kot so zbiranje in darovanje krvi, spremljanje umirajočih in hudo bolnih, razdeljevanje hrane. Zlasti v času ekonomske in družbene krize smo priča, da so ravno prostovoljske nevladne organizacije zadnje zatočišče, kjer dobijo pomoč in oporo ljudje v najtežjih materialno socialnih in drugih stiskah. Kakšno je vaše mnenje o vlogi in pomenu prostovoljstva?

V času, ko je našo državo, Evropo in svet zajela največja moralna in ekonomska kriza našega časa, se kaže porast prostovoljstva in dobroteljskega. To pomeni, da ljudje čutimo pripadnost družbi, skupnosti. Zavedanje, da lahko le povezani premagamo obdobje krize, se prebuja in kaže v medsebojnem sodelovanju, pomoči soljudem, nesebičnosti in plemenitosti. S prostovoljstvom ustvarjamo boljšo družbo. Družbo, ki ji ni vseeno za sočloveka, družbo, ki temelji na ustvarjanju boljšega in lepšega sveta za vse nas in za prihajajoče generacije. To sem spoznal v svojih neposrednih stikih z ljudmi pri številnih prostovoljnih akcijah, v katerih sem sodeloval. To me navdaja s ponosom in mi daje moč za moja prizadevanja tudi vnaprej.



Članice MDS Drava na sprejemu pri predsedniku na zaključni prireditvi Naj prostovoljec, naj prostovoljski projekt 2012, junij 2013

V Sloveniji je več tisoč nevladnih organizacij, v njih deluje na tisoče prostovoljcev. V skupnem poročilu o prostovoljstvu v RS za leto 2012, ki ga je izdalo Ministrstvo za notranje zadeve, lahko preberemo, da je bilo tega leta v vpisnik prostovoljskih organizacij vpisanih 54.137 prostovoljskih organizacij, njihovi prostovoljci pa so opravili 5.538.795 ur prostovoljskega dela. Skupno je bilo opravljeno za 58.726.744 evrov prostovoljskega dela. To kaže na velik prispevek prostovoljstva k družbeni blaginji. Ali ne bi država lahko naredila več za te organizacije, mislim predvsem na sistemsko urejeno financiranje?

Nevladne prostovoljske organizacije si zaslužijo vso pozornost. Na vladni strani imajo sogovornika in prav je, da morebitne probleme sprti rešujejo v medsebojnem dialogu.

Ali je delo prostovoljcev dovolj ovrednoteno? Kakšna je, po vašem mnenju, pri-

merna »nagrada« za prostovoljsko delo?

Sam vem, da ni večjega zadovoljstva in da se nič ne more meriti z občutkom, ko v očeh človeka, ki si mu nudi pomoč v najbolj težkih trenutkih, vidiš hvaležnost. To poplača ure in ure odrekanja lastnim interesom. Smo del skupnosti in v takih trenutkih se tega zavemo na najbolj plemenit način.

Tudi vas pogosto vidimo v različnih prostovoljnih »delovnih akcijah«. Zakaj se jih udeležujete in kaj vam pomenijo?

Ko sem s svojo najožjo ekipo pričel, kakor so nekateri ocenjevali pozneje, najbolj neverjetno kampanjo, sem imel privilegij, da sem lahko vsak dan govoril z ljudmi iz različnih poklicnih, generacijskih in socialnih skupin. Vsi so imeli nekaj skupnega. V svojem življenju so ali so bili prostovoljci in so pomagali drugim ali pa so bili v najtežjih časih sami deležni pomoči dobrih in srčnih ljudi. Hvaležnost, ki je vela iz njihovih besed,

Medgeneracijska solidarnost je bistvena za obstoj družbe.

mi bo za vedno ostala opomin, da ne smemo nikoli dopustiti, da nam karkoli prepriča izpolniti svojo poslanstvo. Biti človek.

Spoštovani gospod predsednik, boste kaj sporočili našim bralkam in bralcem, to so predvsem prostovoljke in prostovoljci iz srednje generacije ter članice in člani skupin starih ljudi za samopomoč iz najstarejše generacije?

Ste ljudje dobrega srca. Zato naj izkoristim to priložnost, da se iskreno zahvalim vsakomur, ki je ne glede na svojo generacijsko, socialno ali poklicno pripadnost že in bo še pomagal kot človek človeku. To je bistvo prostovoljstva. Ne izgubite tega plemenitega zavedanja. Zaradi vas je naš vsakdan lepši in smiselnejši.